

Mødet den 1. Februar 1912.

Fraværende: Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 5^e—1911). Indenrigsministeriets Samtykke til en ændret Benyttelse af nogle mindre Lokaler i **Artillerikasernen**.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 125—1911). Indenrigsministeriets Approbation paa den af Byraadet i Mødet den 19. Oktober 1911 tiltraadte **Overenskomst med »Den jydsk Fødselsanstalt«** om Betalingen for fødende Kvinder, der indlægges paa Kommunens Regning.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 172—1911). Skrivelse fra Elektricitetskommissionen angaaende **Ordningen af Kontrol- len med Sporvejens Ledningsnet**.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 23¹—1911). Beretning om **Kødkontrollen** i Juli Kvartal 1911.

Til Efterretning.

5. (J. Nr. 330—1911). Forslag til **Overslag over Aarhus Købstadkommunes Indtægter og Ud- gifter** i Aaret 1912—13.

Formanden udtalte, idet han forelagde Forslaget, at dette i Sammenligning med Budgettet for 1911—12 viste en Merudgift paa 171185 Kr.,

som hovedsagelig hidrørte fra Stigning paa følgende Konti: Byens Bestyrelse i Almindelighed med 9651 Kr., Fattigvæsenet 41000 Kr., Hjælpeskassen 15000 Kr., Alderdomsunderstøttelsen 16350 Kr., Skolevæsenet 31000 Kr., Rets- og Politivæsenet 5187 Kr., Medicinalvæsenet 14501 Kr., Gader og Veje 5614 Kr., den offentlige Renlighed 5330 Kr. og Afdrag paa Gæld 14889 Kr. Paa Indtægts-sidens Konto I var at bemærke en Mindreindtægt af 565300 Kr., der skyldtes Forbrug af Kapital, og paa Konto II en deraf følgende Mindreindtægt i Renter paa 14772 Kr. Indtægtskonto III udviste en i Forhold til indeværende Aars Budget meget beklagelig Nedgang paa 22170 Kr., som skrev sig fra, at Gasværket, der i indeværende Aars Budget var opført med et Overskud paa 389806 Kr., paa Forslaget kun mødte med et Overskud paa 293699 Kr., altsaa lidt under 100000 Kr. mindre. At Nedgangen i Indtægten i det hele taget ikke var større, skyldtes Opgang paa de andre Konti. Iøvrigt var der intet særligt at bemærke paa de andre Indtægtskonti før paa Konto XI, der angik paalignede Skatter. Her var Ejendomsskatteerne opført med et lignende Beløb som tidligere, Skat af Aktieselskaber og Erhvervsskat var hver anslaaet til at give 5000 Kr. mere, men paa Formue og Lejlighed skulde der lignes 1716339 Kr. mod efter forrige Budget 1556559 Kr., altsaa 159780 Kr. mere. Dette var et saa betydeligt Beløb mere end sidst, at Skatteprocenten, under Forudsætning af at Skatteevnen var den samme, vilde stige til 12. For at se Sandheden lige i Øjnene maatte det tilmed siges, at Maalet endda ikke var naaet dermed. Laanebeholdningens fortsatte Nedgang vilde betyde en Nedgang i Renteindtægt paa godt 40000 Kr., og man maatte til næste Aar regne

med Driften af Marselisborg Hospital foruden med den sædvanlige Stigning af Udgifterne. Hvis der derfor ikke skete noget ganske uventet, f. Eks. en stærk Stigning af Skatteevnen, kunde man til næste Aar ikke undgaa at komme over den Grænse, som ikke maatte overskrides uden Ministeriets Samtykke. I og for sig syntes en Skatteprocent paa 12 tilstrækkelig høj, men med det Tillæg af 25 %, der anvendtes ved større Indtægter, blev den faktisk 15 for en Del Skatteydere. Situationen maatte derfor betegnes som meget alvorlig, og der var Grund til at spørge, om der var Midler til at bringe Kommunen ud deraf. Økonomiske Forhold kunde forbedres ved at formindske Udgifterne eller formere Indtægterne, men til at formindske Udgifterne var der næppe megen Udsigt, saa længe Lovgivningsmagten læssede saa store Byrder paa Kommunerne. Af Udgifter, som Staten helt eller delvis burde fri Kommunerne for, kunde nævnes Udgifterne til Rets- og Politivæsen, Fattigvæsen, Medicinalvæsen og Hjelpekasser. Paa disse Omraader burde Staten komme Kommunerne til Hjælp, men Tendensen gik snarere i modsat Retning. For Tiden forelaa der saaledes i Rigsdagen et Forslag, hvorefter Kommunerne vilde blive berøvet det Statstilskud, de hidtil havde haft. For de større Kommuner spillede dette Beløb ganske vist ikke nogen stor Rolle, men alene Forslaget om at unddrage Kommunerne dette Tilskud røbede en ringe Erkendelse af disses Stilling i det hele taget. Hvis Staten saaledes vedblivende vilde kaste Byrde efter Byrde over paa Kommunerne og samtidig unddrage disse den Støtte, de havde, stod man i Fare for at sprænge Kommunernes Budgetter, hvilket selvfølgelig vilde virke meget uheldigt saavel for Staten som for det hele Samfund.

Som Stillingen var, kunde der derfor næppe gøres meget for at bringe Udgifterne ned, idet en Kommune, naar den havde paataget sig en Opgave, vanskeligt kunde bringe Tilskudet hertil ned. Med Hensyn til Indtægterne var det vanskeligt at vise nogen bestemt Maade at faa dem til at stige, dog maatte de kunde bringes op til deres tidligere Størrelse, og navnlig kunde der være Anledning til at henstille til Gasværket at give noget mere. Ønskeligt vilde det have været, om man i sin Tid havde begyndt at sælge Marselisborggrundene saaledes, at Kommunen havde faaet Del i deres Værdistigning. Dette var imidlertid ikke sket, og nu var det vel for sent at begynde derpaa. Iøvrigt havde man saa kun Konto XI, altsaa de paa-lignede Skatter, at regne med. Disse var af faste Ejendomme meget lave, og Taleren kunde tænke sig, at man ved en successiv Stigning af dem noget kunde lette den Byrde, der hvilede paa Formue og Lejlighed. En Forøgelse af Skatten paa fast Ejendom vilde vel nok efterhaanden blive kastet over paa Lejerne, men maatte alligevel anses for ret praktisk. De Beløb, som Skatten af Aktieselskaber og Erhvervsskatten indbragte, syntes ogsaa forbavsende ringe, men forhaabentlig vilde der ved de ny Skattelove blive Bedring heri. For selve Formue- og Lejlighedsskattens Vedkommende maatte det bemærkes, at den ikke alene beroede paa, hvor stor Skatteevnen var, men ogsaa paa at finde Skatteevnen, hvor den var. Naturligvis var det rigtigt at lægge paa de store Indtægter, men Forudsætningen derfor maatte være, at der ikke blev trukket uforholdsmæssigt meget fra ved de lavere. I saa vanskelige Tider maatte alle Borgere være med til at bære Byrden. Selv en ganske ringe Forhøjelse af Skatten for de lavere

Indtægters Vedkommende vilde paa Grund af det store Antal virke ret kraftigt paa Kommunens Indtægt. Med Hensyn til Begravelsesvæsenets Budget maatte det bemærkes, at det ikke var germengaaet af Budgetudvalget, idet den ny Ordning og de ny Vedtægter endnu ikke var endeligt vedtaget, dog kunde efter sidste Beslutning en Udgift paa 1550 Kr. til en Vandledning paa Søndre Kirkegaard udgaa.

Simonsen saa ingen Grund til at fremkomme med vidtløftige Betragtninger over selve Budgettet, da Medlemmerne havde læst det og Bladene udførligt diskuteret det. Formandens Betragtninger var lidet lystelige, og der kunde maaske være noget i at se paa Fremtiden paa den Maade, men det skulde dog siges, at Kommunens Styrelse de senere Aar havde været sund. I et saa vanskeligt Aar som indeværende viste Budgettet dog, at Kassebeholdningen vilde blive forøget, skønt flere Indtægter havde svigtet. Der var ikke fundet ny sprudlende Indtægtskilder, men heller ikke lagt større ny Udløbsrør. Stigningen skyldtes mest Hjælp til de trængende og undertrykte, og det maatte selvfølgelig være en Tilfredsstillelse, at Stigningen i Skatten kom de mest ulykkeligt stillede til gode. Budgetforslaget var allerede offentligt blevet stærkt kritiseret, og det var blevet fremhævet, at 70000 Kr. af det Beløb, der yderlig skulde lignedes paa Formue og Lejlighed, hidrørte fra den kommunale Lønreform. Dette var imidlertid ikke rigtigt. Udgiften ved Lønreformen blev for indeværende Aar anslaaet til 50000 Kr., men om Beregningen havde holdt Stik, kunde Taleren ikke sige, da det ikke havde været ham muligt at faa en bestemt Opgørelse. Det forundrede ham derfor, at nogen turde sige med Bestemthed,

at der vilde medgaa 70000 Kr. Hjælpekassens Tilskud blev foreslaaet forøget med 15000 Kr. Man maatte imidlertid erindre, at Kassen mistede ca. 8000 Kr. ved Forlystelsesskatten, og at Kommunen ved denne fik en Indtægt, saa Stigningen i Tilskudet var i Virkeligheden ikke saa stor. Tilskudet til Arbejdsløshedskasserne var ikke steget mere, end Tilgangen af Medlemmer og den deraf følgende Kontingentforhøjelse medførte. Den paa de senere Aars Budgetter opførte Bevilling til ekstraordinær Arbejdsløshedshjælp var denne Gang strøget, fordi den konservative Side i Rigsdagen i Fjor ikke havde villet vedtage de paagældende Love. Stigningen paa 41000 Kr. i Fattigvæsenets Budget kunde ikke undgaas og skyldtes for en stor Del Lovgivningen. Forhøjelsen paa 16000 Kr. til Alderdomsforsørgelsen maatte man være glad ved at se; naar man erindrede, hvor haard mange Arbejderes Lod var, kunde det kun glæde at være med til at gøre dem noget godt paa deres gamle Dage. Stigningen paa Skolevæsenets Budget var ikke mere, end Byens Vækst krævede, og Stigningen til Medicinalvæsenet kun hvad Lovgivningen forlangte. Alt i alt var Merudgiften paa disse Poster af en saadan Beskaffenhed, at det næppe vilde føre til Maalet at benytte det foreliggende Budget til Agitation ved de kommende Valg. Forøgelsen af det Beløb, der skulde udskrives i Formue- og Lejlighedsskat, var ikke saa stor, som det ved første Øjekast saa ud til, ligesom der ogsaa var Mulighed for at faa det bragt noget ned. En væsentlig Grund til Stigningen laa i det Om-sving, der havde fundet Sted i Gasværkets Regnskab. Dersom man havde en retfærdig Skattelov, saaledes at de mange Udflyttere, der dog tjente deres Penge i Byen, kom til at betale noget mere, og hvis det kunde lykkes at ramme dem, der,

skønt de levede flot, i Ly af Ægtepagter undrog sig deres Skattepligt, saa vilde de 159000 Kr., der nu krævedes mere end i indeværende Aar, let skaffes til Veje. Forhaabentlig vilde det ogsaa lykkes Ligningskommissionen at finde alle Indtægter og finde dem fuldt ud, for utvivlsomt havde mange Mennesker en langt større Indtægt, end de svarede Skat af. De fastlønnede Folk og Middelstanden var spændt saa haardt for, som det overhovedet var muligt, dem maatte man ønske kunde blive lettet noget. Der var ikke, saaledes som det var blevet sagt, lavet noget kunstigt for at undgaa nyt Valg. Selv om den tilladte Grænse var blevet overskredet, vilde der næppe være blevet Valg da der alligevel skulde foretages Valg til næste Aar; i hvert Fald havde Ministeriet godkendt ret betydelige Overskridelser i andre Byer. Dette Ministeriets Standpunkt var meget fornuftigt, da et Valg vilde medføre store Udgifter. Ved Sammenligning med andre Købstæder viste det sig, at de fleste Byer sad i det paa ganske samme Maade som Aarhus, og det kunde Socialdemokraterne da ikke være Skyld i, da de i alle Byraad undtagen i Aarhus var i Mindretal. Klagen lød lige stærkt fra alle Sider, og Købstadforeningen havde da ogsaa, skønt den i nogen Grad var konservativ og blev ledet af konservative Folk, besluttet at sammenkalde et ekstraordinært Købstadsmøde for at drøfte Mulighederne for at naa til bedre økonomiske Forhold for Købstæderne. Dette viste, at der ikke forelaa noget særligt Tilfælde for Aarhus, men at alle Byerne havde de samme Vanskeligheder. Forhaabentlig vilde Købstadforeningen faa Held til at finde Udveje og ligeledes til at bevare Statstilskudet til Kommunerne. Det foreliggende Budgetforslag var udelukkende Udvalgets Flertals Værk, idet Mindretallets Stand-

punkt ikke var præciseret. Efter de Forhandlinger, der havde fundet Sted i Udvalget, kunde Taleren anbefale Byraadets Flertal at gennemføre Forslaget, saaledes som det maatte finde det forsvarligt og uden Hensyn til den ene eller den anden Side. Paa Brolægningsvæsenets Budget, hvor der sædvanlig skulde spares, var der i Aar ikke Tale om noget Kniberi. Kontoen var steget med 10—15000 Kr., hvoraf dog en Del var lagt over paa Fonds til den Slags Arbejder, saaledes at hele Merudgiften ikke kom til at hvile paa Budgettet. Det var Gasværket, der væsentligt foraarsagede den store Stigning. Det var ikke lykkedes for Budgetudvalget at faa nogen egentlig Forhandling med Belysningsudvalget, for hvilket Hr. Møller var mødt som Repræsentant. Alligevel vilde Taleren ikke betænke sig paa at anbefale Byraadet at foretage betydelige Forandringer i Gasværkets Budget. Det var meningsløst, at Gasværket skulde figurere med Underskud, naar det de foregaaende Aar havde givet store Overskud. Udbyttet pr. Ton Kul var kun sat til 283 m³, skønt det før havde været meget højere oppe. Hr. Møller havde imidlertid i Udvalget fastholdt, at det ikke kunde sættes højere. Man kunde i det hele taget ikke faa andet Indtryk, end at Hr. Møller vilde fremtvinge en Forhøjelse af Gasprisen, hvad der ikke var Anledning til. Kulprisen var sat til 16 Kr. 50 Øre pr. Ton, medens Prisen i Aar kun havde været 13 Kr. 60 Øre. Ganske vist var Kul dyre i Øjeblikket som altid om Vinteren, men Gasværket havde vel sagtens beregnet at vente med nyt Indkøb til Foraaret. Direktøren ansaa det da ogsaa for forsvarligt at regne med et Udbytte paa 290 m³ pr. Ton og at opføre Kulprisen til 15 Kr. pr. Ton. Skulde det saa vise sig senere som

Følge af den truende Kulstrejke, at 15 Kr. ikke kunde slaa til, vilde det være fuldt forsvarligt midlertidigt at forhøje Gasprisen. Ingen holdt paa, at Kommunens Virksomheder skulde drives med Tilskud fra Borgerne. Ved denne Nedsættelse i Kulprisen vilde der indvindes 30000 Kr. Af Reformer, der kunde tænkes at faa større Betydning, kunde nævnes Forslaget om en Forandring af Skatteopkrævernes Stilling. Opkrævningen skulde bibeholdes, men der skulde ansættes 3 Opkrævere mere, saaledes at de alle 8 kunde beskæftiges mere end hidtil med Undersøgelse af Distrikterne nærmest for at have Rede paa Flytningerne. Man havde i Budgetudvalget forhandlet om, hvorvidt Skatteopkræverne, naar der blev flere, vedblivende delvis skulde sportellønnes eller helt sættes paa fast Løn. Dette sidste var noget betænkeligt; thi det maatte antages, at det rene Højrebyraad, som i sin Tid havde indført Sportellønningen, maatte have haft vægtige Grunde derfor. Den gamle Ordning maatte sikkert helst bibeholdes, men da Sportlerne som Følge af Ansættelsen af flere Opkrævere vilde gaa noget ned for de alt ansatte, kunde man maaske nedsætte Antallet paa de Skattekvilteringer, for hvilke Opkræverne intet Ekstrahonorar fik. Havnens Afgift for Polititilsyn var opført med 5000 Kr., men kunde nok forhøjes til 8000 Kr., da 5000 Kr. ikke svarede til den Udgift, Tilsynet kostede Politiet. Budgetudvalgets Flertal foreslog at stryge Løn og Uniformsgodtgørelse til en Underbrandinspektør samt Bidraget til Brandinspektørforeningen. De 7000 Kr. til Teateret var bibeholdt, men en stor Del af Raadets Medlemmer var sikkert enige om, at Bevillingen ikke burde beholdes; dog vilde det vist være betænkeligt at stryge den i Aar, da Fore-

stillingerne gaves et halvt Aar i Forvejen. Udvalgets Flertal var imidlertid enige om, at det burde være sidste Gang, denne Bevilling blev opført. Politimesteren ønskede meget at faa ansat en kvindelig Politibetjent, men paa Grund af de økonomiske Forhold havde Udvalgets Flertal ikke anset det for rigtigt i Øjeblikket at gaa med hertil. Derfor var det dog ikke umuligt i Aarets Løb ved Besættelse af en ledig Plads i Korpset at imødekomme Politimesterens Ønske. Skulde Politimesteren ved en saadan Lejlighed komme med Forslag i saa Henseende, vilde Byraadet sikkert se med Velvillie derpaa. Ligeledes havde Politimesteren ønsket Anskaffelse af en Pullmotor til Op-
livning af forulykkede, og Bevillingen hertil kunde maaske endnu komme med. Taleren kunde anbefale, at man med Hensyn til Bestyrelsen af Begravelsesvæsenets Kontor blev ved den gamle Ordning, kun at Kommunebogholderen blev løst fra Kontoret. Dettets Betydning og Omfang var ikke større, end at det kunde bestyres af en 1. Klasses Assistent. I Henhold til sine Udtalelser i sidste Møde bebudede Taleren at stille Ændringsforslag om at opføre 75000 Kr. af Laanemidlerne til Opførelse af et Krematorium, saaledes at Forarbejderne kunde blive gjort, medens selve Opførelsen skulde ske efter Byraadets nærmere Bestemmelse. Beløbet vilde ikke tynde nævneværdigt paa Budgettet, da Rentetabet kun vilde blive ubetydeligt. Riis Skov gav et Underskud paa 1000 Kr.; her kunde der vist tilvejebringes Balance, idet der sikkert uden Skade kunde hugges for 1000 Kr. mere. Som Bevis for, at der intet kunstigt Kniberi havde været ved Lægningen af Budgettet, anførte han, at der var optaget et Forslag om at bevilge 500 Kr. til Afholdshjemmet »Bethania«, der skulde gøre

meget godt. Udvalgets Flertal havde intet imod at optage et Beløb til Fødehjemmet »Betesda«, men dog kun paa visse Betingelser. Tilskudet blev i sin Tid fratrækt Hjemmet, fordi de Kvinder, der blev indlagt der, allerede før Fødselen skulde fraskrive sig deres Ret til Barnet. Hvis denne Bestemmelse kunde frafaldes, havde Flertallet intet imod at opføre et Tilskud paa 300 Kr. Formanden havde omtalt, at en Forhøjelse af Grundskatten maaske kunde være ønskelig. Denne Tanke fortjente Overvejelse. Skulde denne Skat imidlertid helt blive væltet over paa Lejerne, vilde en Del af det gode ved den gaa tabt. Naar Formanden videre havde ment, at der ved Ligningen af Formue- og Lejlighedsskatten ikke burde trækkes uforholdsmæssigt fra ved de lavere Indtægter, turde Taleren sige, at Byraadets Flertal ikke var enig i denne Betragtning, fordi de lavere Indtægter allerede nu var stærkt beskattede og følte Byrden langt mere end de større. For de smaa og lave Indtægter betød hver Øre i Skat mindre Brød, hvorimod de store Indtægter havde nok tilbage, selv om Skatten skulde blive endnu større. Den nuværende Skattelov var lavet af et Rigsdagsflertal for at beskytte de rige. Det første Aar, den virkede, tjente Byens rigeste Mænd 4000 Kr. ved den. Det maatte derfor blive Byraadets og Ligningskommissionens Sag at beskytte de smaa.

M i k a e l J o h a n s e n saa ikke lyst paa Situationen. Det var meget rigtigt, at Budgettet var præget af Flertallet, hvad det imidlertid altid vilde være, og den Ære skulde Flertallet ogsaa have Lov til at beholde, men det skulde saa ogsaa have Lov at tage Ansvaret. Taleren saa meget mørkt ikke alene paa dette Budget, men ogsaa paa det, der vilde komme næste Aar. Det nu foreliggende

Budget var barberet paa alle Punkter med Undtagelse af de rent humane. Et Budget burde ikke lægges for knebent, da der saa vilde komme Efterbevillinger. Skatteprocenten vilde ikke alene stige med 1 paa Grund af de 159000 Kr., der krævedes mere, men den vilde yderligere stige, fordi det nok vilde vise sig, at Skatteevnen var blevet mindre. 11 % var den højeste i Landet for alle Byerne med Undtagelse af en enkelt lille By, men nu vilde den gaa endnu højere til 12 eller 13. Hr. Simonsen mente, at Styrelsen var sund, men var det Tilfældet, vilde man dog næppe komme saa højt op med Skatteprocenten. Sagen var, at man havde været for flot gennem flere Aar. De 100000 Kr. til Paafyldning ved Ringgaden og de 800000 Kr. til det ny Epidemihospital kunde maaske have været sparet i hvert Fald foreløbig. Ligeledes de 250000 Kr. til Slagtehusudvidelsen og de 250000 Kr., der medgik til Møller Weis's »Gave«. Disse og adskillige andre Udgifter begyndte nu at tynde. Til næste Aar vilde yderligere Administrationen af det ny Sygehus komme til. Taleren skulde indrømme, at en stor Del af Stigningen skyldtes Lovgivningsmagten, der væltede større og større Byrder over paa Byerne og endda delvis unddrog disse den Støtte, der var en Forudsætning for Byrderne. Ligeledes skulde han indrømme, at Skatteloven af 1903 var en meget daarlig Lov. Nu vilde der imidlertid blive afholdt et ekstraordinært Købstadmøde til Drøftelse af Byernes vanskelige finansielle Situation og navnlig for at overveje, hvad der kunde gøres for at undgaa den tilsigtede store Nedsættelse af Statstilskudet og for at fremme Forslaget om den ny kommunale Skattelov, som det nu truede med ikke skulde blive til noget.

Endelig maatte det erindres, at hvis Lovforslaget om Understøttelse til Enker og Enkemænd med Børn blev vedtaget, vilde det koste Aarhus ca. 150000 Kr. Det var derfor i højeste Grad nødvendigt at spare, hvor spares kunde. Der var ingen, der tjente Formuer mere i Aarhus; en hel Del af de bedrestillede var de senere Aar flyttede uden for Skattegrænsen, og Aftægtsfolk og Pensionister, som tidligere i stort Tal flyttede til Aarhus, havde man nu ikke mange af. Naar der var Tale om at forhøje Ejendomsskatteerne, maatte det erindres, at det for Husejerne langt fra var gode Tider, og at de aller fleste af disse sikkert gerne vilde sælge deres Ejendomme for det, de havde givet for dem. Hvorledes Skatten skulde overføres paa Lejerne, forstod Taleren ikke, og forøvrigt var det jo ogsaa et Spørgsmaal, om Lejerne havde Raad til at bære denne ny Byrde. Taleren takkede Hr. Magnus Nielsen for hans store Arbejde med Ordningen af Kirkegaardssagen. Hvis Hr. Magnus Nielsen ikke havde grebet energisk ind, vilde man have haft en ny stor Kirkegaard, som kunde undværes i mange Aar. Fattigvæsenets Budget var i Budgetudvalget blevet nedbragt med 12000 Kr., for at man ikke skulde komme over Grænsen, men denne Sum vildes sikkert gaa med alligevel. Paa samme Maade forholdt det sig vel ogsaa med det, der var blevet strøget i Brolægningsudvalgets Budget, for man kunde dog ikke lade Gaderne ligge hen evindeligt i daarlig Tilstand. Med Hensyn til Gasværket bemærkede han, at det vilde være urigtigt og uheldigt, ja farligt at sætte Kulprisen ned til 15 Kr. Han kunde ikke gaa med til at forhøje Bidraget til Hjælpekassen med 15000 Kr. Efter Loven skulde Bidraget være 30 Øre pr. Indbygger, altsaa 18000 Kr., men nu blev det 75000 Kr., altsaa 1

Kr. 35 Øre pr. Indbygger, hvilket vilde være langt mere end i andre Byer. Der kunde maaske nok være god Brug for Pengene til Hjelpekassen og de andre humane Formaal, men man havde ikke Raad dertil, og nogen Fare med Hensyn til at drage løse Eksistenser hertil var der ogsaa. Angaaende den ny Ordning med Skatteopkræverne bemærkede han, at han nødig vilde være med til at forringe Indtægten for de alt ansatte, og at han derfor fandt det rigtigst at give Opkræverne en fast Løn. Han var glad ved, at Hr. Simonsen støttede hans Forslag om at lægge 3000 Kr. til det Beløb, Havnen maatte betale for Polititilsyn, Beløbet var endda for lille, der burde lægges 5000 Kr. til. Han beklagede, at Flertallet ikke vilde være med til den foreslaaede Ordning for Begravelsesvæsenets Kontor; den nuværende Bestyrer havde tjent i 21 Aar og var en meget dygtig Mand, der nok kunde fortjene Forfremmelsen. Han kunde ikke tro, at Hr. Simonsen kunde faa Flertallet med til at opføre de 75000 Kr. til et Krematorium. Man trængte i høj Grad til at trække Rente af de Penge saa længe som muligt. Sluttelig erindrede han om, at Hr. Harald Jensen havde sagt, at Mindretallet ingen Ret havde. Naar dette var Tilfældet, havde det heller intet Ansvar. Flertallet havde ønsket Æren af Budgetforslaget, den skulde det faa, men maatte saa ogsaa tage Ansvaret.

Møller kunde ikke sige, at han fandt Budgetforslaget lysteligt. I og for sig havde det ikke meget at sige, at Udgifterne steg, naar blot Indtægterne steg i samme Forhold, men det var der ingen Udsigt til. Kun ved vedblivende at dreje paa Skatteskruen kunde der komme Balance. De større Skatteydere flyttede imidlertid bort, og der

skulde mange mindre tilflyttede for at veje dem op. Skulde denne Udvikling fortsættes, vilde Skatteevnen snart gaa tilbage. Det blev efterhaanden vanskeligt for de større Kommuner at følge med Tiden med Hensyn til humane Foranstaltninger, Skolebygninger o. l., og det var da ogsaa et Spørgsmaal, om Efterkommerne ikke vilde være fuldt saa glade ved, at Gælden var noget mindre, selv om Foranstaltningerne ikke var saa tidssvarende. Mange Borgere mente desuden, at der kunde spares en Del paa de ny Skolebygninger, og hvis man sammenlignede med de Skoler, der blev bygget for 20—25 Aar siden, kunde der maaske ogsaa have været sparet et halvt Hundrede Tusinde Kroner paa hver af de sidst byggede. Havde man Raad til at bygge flotte arkitektoniske Bygninger, var det rart, men ellers maatte man lade være. Taleren havde som Medlem af Belysningsudvalget ikke set sig i Stand til at gaa med til at forandre Belysningsvæsenets Budget, fordi han mente, at et Budget burde overholdes, og at det vilde være uheldigt ligesom i 1910—11 at maatte efterbevilge 70000 Kr. Han paaviste dernæst med forskellige Beregninger, at Belysningsvæsenet i Virkeligheden gav Byens Kasse en saa stor Indtægt ved den betydelige Forrentning, at Skatteprocenten vilde gaa ned i Stedet for op, hvis Kommunen ejede mange af den Slags Virksomheder. Ganske vist kunde ikke hele Beløbet regnes som Indtægt, men det kom dog Budgettet til gode. Det vilde være meget farligt at ansætte Kulprisen til mindre end 16 Kr. 50 Øre. I 1906—07 havde Prisen været 15 Kr. 55 Øre, men Aaret efter 19 Kr. 80 Øre, saa naar Prisen den Gang fra det ene Aar til det næste kunde stige mere end 4 Kr., vilde det med de nuværende

høje Priser og øvrige vanskelige Forhold, bl. a. den truende Strejke, være absolut nødvendigt at regne med en Stigning som den foreslaaede, navnlig da Prisen sidste Aar var meget lav. Hr. Christensen havde da heller ikke turdet gaa længere ned end til 16 Kr. I Øjeblikket kunde man næppe købe for 16 Kr. 50 Øre. Vandværket var beregnet at give et Overskud paa 20000 Kr., men dette var kun naaet ved at forhøje Afgiften for Vand til Næringsbrug. Vilde man gøre ligedan med Gasprisen, kunde der selvfølgelig blive et stort Overskud, men det var der næppe Stemning for, ja selv om Kullene skulde blive noget dyrere, vilde det vist være et stort Spørgsmaal, om Byraadets Flertal gik med til at forhøje Gasprisen. Hr. Simonson kunde næppe bevise, at Lønreformen ikke betød en Merudgift paa 70000 Kr. Mange af de ved Reformen flydende Udgifter var skjult under forskellige Konti, men alt i alt vilde de 70000 Kr. sikkert gaa med, ja snarere blive overskredet. Det kunde vel ikke siges, at Byens Status var daarlig, men det var dog et Spørgsmaal, om en Del af de 8 Millioner ikke kun eksisterede paa Papiret. Ved næste Omtaksation vilde det derfor nok være heldigt, om en Del af Aktiverne, bl. a. Kaserne, blev nedskrevet til deres virkelige Værdi. I denne Forbindelse vilde Taleren henlede Kasseudvalgets Opmærksomhed paa, eventuelt stille Forslag derom, ved en ny Taksation at indføre en ny Form for Bogføringen, saaledes at Afskrivningerne virkelig blev tillagt en Fornyelsesfond, ganske som i private Erhverv. Tilskudet til Hjælpekassen var saa stort, at den foreslaaede Forhøjelse paa 15000 Kr. nok kunde undgaas. Man havde ikke Raad til at betale dobbelt saa meget som i andre Byer, og desuden var den Form for Hjælp, der blev ydet

gennem Hjælpekassen, næppe saa heldig som ønskeligt kunde være.

Samuel sen kunde fuldt ud slutte sig til Hr. Simonsens Udtalelser, idet han ikke troede, at noget Flertal, hvilket Parti det end tilhørte, kunde have fremkommet med et bedre Forslag. Den Beregning, der laa til Grund for Gasværkets Afskrivninger, var ganske vist noget haardere end nødvendigt, men efter Hr. Møllers Beregninger vilde der dog næppe blive noget til Forrentning og Amortisation. Hr. Møllers Paastand med Hensyn til Lønreformen passede heller ikke. Udgiften var af Embedsmændene før Reformens Vedtagelse blevet beregnet til 50000 Kr., men et var Teori og Praksis et andet, for Beregningen holdt i hvert Fald ikke Stik paa noget Punkt. At nedsætte Kulprisen til 15 Kr. syntes noget betænkeligt, men paa den anden Side var 16 Kr. 50 Øre en meget høj Pris. For de sidste 10 Aar havde Gennemsnitsprisen været 15 Kr. 22 Øre og, naar man saa bort fra 1907—08, da Prisen havde været særlig højt oppe, kun 14 Kr. 72 Øre. At den nu var beregnet til 16 Kr. 50 Øre, var foranlediget ved, at København for kort Tid siden havde købt til en lignende Pris. Gasværket havde imidlertid Kul nok til Maj, og til den Tid vilde man i hvert Fald være ude over den kunstige Pris, man havde i Øjeblikket. Hr. Simonsens Forslag om at sætte Prisen til 15 Kr. skulde blive overvejet af Belysningsudvalget mellem Budgettets 1. og 2. Behandling. Gasudbyttet pr. Ton kunde nok sættes til 290 m³, da det til Tider havde været oppe paa 300 m³. Alene det vilde give en halv Snes Tusinde Kroner, og Direktøren mente ogsaa, at man maatte regne med dette Udbytte. For Tiden kunde Udvalgets Flertal ikke

gaa med til at forhøje Gasprisen. Direktøren og Kontorchefen havde indstillet at forhøje Prisen for Kogegas med $\frac{1}{2}$ Øre, men Flertallet saa ingen Grund dertil i Øjeblikket. Skulde man nu vedtage at opføre Kulprisen noget lavere, og der saa senere paa Grund af Strejken skulde komme en Stigning, kunde man derimod gaa til en mindre midlertidig Forhøjelse. Sluttelig udtalte Taleren sin Glæde over den stigende Tilslutning til Elektricitetsværket.

M o u s t e n bemærkede, i Anledning af Hr. Mikael Johansens Udtalelse om at Hjælpekassen trak en Del løse Eksisterer til Byen, at efter hvad han vidste, fik den Slags Folk intet af Hjælpekassen. Tillige gjorde han opmærksom paa, at hele Hjælpekassens Bestyrelse, altsaa ogsaa Hr. Mikael Johansens Partifæller i denne, havde forlangt 25000 Kr. mere i Tilskud for næste Aar. Som Følge af Hr. Møllers Udtalelse om, at Efterkommerne intet Udbytte havde af, at man i Nutiden opførte tidssvarende Bygninger, bemærkede han, at de større Byggeforetagender i Grunden burde amortiseres i Løbet af de Aar, Byen havde Nytte af dem, og ikke i ca. 40 Aar. Med Tal paaviste han dernæst, at det ikke var Forrentningens Skyld, at Gasværkets Overskud var gaaet ned. Der havde været Tale om at forhøje Prisen noget for Indlæggelse paa Kommnehospitalet. Dette var dog maaske ikke tilraadeligt, og forøvrigt havde mange Byer lavere Takster end Aarhus. Det vilde betyde meget, om Sygekassetaksten kunde forhøjes, men det lod sig næppe gøre. Maaske kunde Taksten for udenbys og for Indlæggelse paa Enestue forhøjes, men paa Grund af det ringe Antal vilde der ikke vindes meget derved. Naar det ny Epidemihospital blev færdigt, kunde Taksten

for Patienter, der indlagdes paa det offentlige Regning, derimod nok forhøjes en Del. Formanden havde nævnet, at man næste Aar sikkert vilde komme ud over den Grænse for Skatteudskrivningen, som ikke maatte overskrives uden Ministeriets Samtykke, men da der næste Aar skulde være Valg alligevel, vilde den Situation ikke komme til at foreligge. Ejendomsskatterne var meget lave her i Byen.

Christensen kunde i det væsentlige slutte sig til Hr. Simonsens Udtalelser, men maatte dog hævde, at Gasværket ikke var i nogen mindre god Forfatning, men gik jævnt og støt frem, skønt der paa Grund af det stigende Forbrug af Elektricitet var nogen Tilbagegang i Gasforbruget. Han kunde indrømme, at Kommunens Virksomheder maatte give et lille Overskud, men kunde ikke gaa med til at sætte Gasprisen op, da han ikke kunde se nogen Grund dertil. Hvis man regnede med samme Kulpris som i Fjor, vilde Gasværkets Budgetter for disse to Aar ikke afvige meget fra hinanden. Efter Kullenes Gennemsnitspris for de sidste 10 Aar kunde han godt gaa med til at ansætte Prisen paa dette Budget til kun 16 Kr., ja maaske endog til kun 15 Kr. Skulde man blive nødt til at købe til meget høje Priser, kunde man jo gaa til en rent midlertidig Forhøjelse af Gasprisen. At forhøje Gasudbyttet pr. Ton Kul fra 283 m³ til 290 m³ vilde være fuldt forsvarligt. Han var ganske uenig med Hr. Møller med Hensyn til dennes Beregninger over Gasværkets Overskud. Forrentningen var ganske vist noget høj, men tilnærmelsesvis saa stort et Overskud, som Hr. Møller mente, blev der dog ikke. Antagelig vilde man snart have naaet lave-

ste Gasforbrug, og saa vilde Budgettet atter forbedres. Baade Gasværket og Elektricitetsværket maatte betegnes som gode. Elektricitetsværket gav i Aar et meget godt Overskud, men da Maskinerne i Aar blev brugt til yderste Evne, og man stod overfor en meget stor Udvidelse, kunde man næppe foreløbig atter regne med saa stort et Overskud. Der kunde ved Omtalen af disse Værker være Anledning til at nævne, at Slagtehuset hvert Aar havde givet Underskud paa fra 2000—8000 Kr. undtagen et Aar, da det gav 160 Kr. i Overskud. Han vilde henstille til Slagtehusudvalget at faa en bedre Balance. Men Hensyn til Lønforholdene ved Belysningsvæsenet udtalte han, at der paa det foreliggende Budget ingen Stigning var i saa Henseende. Kommunen høstede tværtimod Nytte af, at Lygtetænderne skulde arbejde 3 Timer daglig. Desuden sparedes der 3 Assistenten ved Retorthuset, hvilket betød en Besparelse paa 6000 Kr., ligesom der heller ikke vilde blive ansat nogen Assistent for Kabelmesteren, hvorved andre 3000 Kr. blev sparet. — Det var meget rigtigt, at Budgettet ikke saa helt lysteligt ud, men naar det blev fremhævet, at det var Stigningen af Udgifterne til humane Formaal alene, der bevirkede den mindre gunstige Situation, maatte han dog gøre opmærksom paa, at der var Stigning i Udgifterne over hele Linien, fra 1907—08 til nu var Brandvæsenets Udgifter saaledes steget fra 45000 Kr. til 58000 Kr., Politiets fra 180000 Kr. til 211000 Kr., og saaledes var det paa alle Punkter, hvad ikke var saa underligt, eftersom Lovgivningen væltede alle mulige Byrder over paa Kommunerne. Naar Hr. Mikael Johansen vilde give det Udseende af, at de faste Ejendomme ingen Indtægt gav, kunde han ikke give Hr. Johansen Ret,

idet han ikke tvivlede om, at de fleste Ejendomme i de senere Aar, da Lejen var blevet skruet op, gav et godt Udbytte. At anlægge et Fornyelsesfond, saaledes som Hr. Møller ønskede, vilde næppe være praktisk, idet Kommunen arbejdede billigere ved at laane Midlerne til Nyanskaffelser og at lade yderligere Udvidelser og Afdrag udrede af Kommunekassen.

Marinus Petersen troede ikke, Hr. Mikael Johansen havde det rette Blik for Hjælpekassens Virksomhed. Man kunde sikkert gaa ud fra, at Kassens Midler blev bestyret paa rette Maade, ligesom det ogsaa med Sikkerhed kunde siges, at der mange Steder trængtes til mere Hjælp, end der kunde gives. Det var absolut uberettiget at sige, at Hjælpekassen trak løse Eksistenser til Byen, da det væsentligt var ældre Folk og Enker, men absolut ikke løse Eksistenter, der blev understøttet af Hjælpekassen. I Realiteten var Bidraget til denne heller ikke steget, eftersom en Del Enker var overgaaet til dens Forsorg fra Fattigvæsenet. Med Hensyn til Begravelsesvæsenets Budget og Opførelsen af et Krematorium bemærkede han, at da man nu sparede Anlægsudgifterne til en ny Kirkegaard og alligevel fik Begravelsesplads for de første 20 Aar, og da Udgiften til Opførelse af et Krematorium var opført paa Laanet, vilde det være fuldt forsvarligt at opføre Beløbet til Krematoriet paa Budgettet i Aar, navnlig da Ligbrændingstanken sikkert vandt mere og mere Indpas alle Steder. Efter de ny Takster for Begravelsesvæsenet vilde dette fremtidig give Overskud, paa nærværende Budget ca. 6000 Kr., uagtet Gravkastningen var blevet dyrere, og uagtet Kirkegaardsbestyrelsen foreslog Kontorbestyrerens og Overgraverens Løn forhøjet. Naar Begravelses-

væsenet selv med disse Forslag kunde give Overskud, vilde det nok være forsvarligt at opføre Krematoriet. Paastanden om, at Lønreformen skulde koste 70000 Kr., var langt fra rigtig. Den anvendte Beregningsmaade slog ikke til, thi selv om Arbejdstiden blev kortet af, vilde sikkert i de aller fleste Tilfælde det samme Arbejde blive udført, og derved vilde Udgiften betydeligt reduceres.

Magnus Nielsen sluttede sig med Hensyn til Budgettet i Almindelighed til de Herrer Mikael Johansen og Møllers Udtalelser. Som Formand for Brolægningsudvalget kunde han ikke indrømme, at der ikke havde været Kniberi ved Lægningen af Brolægningsvæsenets Budget. Dette var hvert eneste Aar blevet knebet ned til det mindst mulige, hvad imidlertid vil straffe sig ad Aare. Borgerne beklagede sig ofte over Brolægningen, og det kunde ikke blive ved at gaa i Længden med hvert Aar at indskrænke dette Budget som i de senere Aar. Det var med yderste Resignation, at Udvalget var gaaet saa langt ned. Taleren beklagede meget, at Posterne til Lønning og Uniform til Underbrandinspektøren og til Brandinspektørens Kontingent til Brandinspektørforeningen var blevet strøget. Naar Begravelsesvæsenets ny Ordning skulde endeligt vedtages, skulde han udtale sig om, hvorvidt Kontoret skulde bestyres af en Bestyrer eller af en 1. Klasses Assistent. Hr. Marinus Petersen var en modig Mand, naar han kunde slutte sig til Forslaget om at opføre et Krematorium, men forhaabentlig saa andre af Hr. Petersens Parti med større Betænkelighed paa dette. Taleren vilde i hvert Fald af yderste Evne søge at forhindre Opførelsen i adskillige Aar endnu. Til Renovationspladsens Regulering vilde der yderlig medgaa 600—800Kr.; nærmere Motivering vilde

komme ifølge Henstilling fra Marselisborgudvalget. Han beklagede meget, at det ekstraordinære Tilskud paa 1000 Kr. til Teknisk Skole var blevet strøget. Skolen havde meget vanskeligt ved at holde Balance, da den levede under meget trykkede Forhold, saa han skulde stille Ændringsforslag om at bevare denne Bevilling, som desuden var Betingelse for, at Skolen kunde bevare et ekstra Tilskud paa 500 Kr. fra Haandværkerforeningen.

Politimesteren udtalte sin Glæde over, at Bevillingen til Politiskolen var blevet bevaret. Skolen havde gjort megen Nytte og var Genstand for stor Interesse. De forskellige Kursus var blevet stærkt benyttet og syntes at have haft en heldig Indflydelse paa Betjentenes skriftlige Arbejder. Uden al Tvivl vilde Skolen ogsaa i det kommende Aar gøre stor Nytte. Det glædede ham ligeledes, at den kvindelige Assistent paa Politistationen var blevet indstillet til Gageforhøjelse. Hun fortjente det fuldt ud, idet hun udførte et stort Arbejde og ogsaa lejlighedsvis blev benyttet til egentlig Polititjeneste ved Afhøringer i Alimentationssager o. l. Taleren ønskede meget at faa ansat en særlig kvindelig Betjent. Efter Hr. Simonsens Udtalelse saa Budgetudvalget med Velvillie paa denne Tanke, og det samme Indtryk havde Taleren faaet i Budgetudvalget, saa forhaabentlig vilde man ad Aare naa til at faa en saadan kvindelig Betjent ansat. Det var Talerens Tro, at en kvindelig Betjent kunde gøre stor Nytte og blive et væsentligt Led i Kampen mod den kvindelige Prostitution. Oktoberloven var jo nemlig saaledes, at de Repressalier, der kunde foretages mod Prostitutionen, var meget mangelfulde. Det var meget vanskeligt for Politiet at finde de rette Midler overfor de kvindelige prostituerede, og det syntes, som om Alders-

grænsen blev lavere og lavere. For det mandlige Politiet var det en ret umulig Opgave at føre et virkeligt Opsyn, saa det var uden al Tvivl, at en kvindelig Betjent kunde gøre stor Nytte ved at gribe ind i Tide og ved at skaffe de Oplysninger, der nødvendigvis maatte til, for at der kunde gribes ind i Tide. Opgaven var altsaa væsentlig af human Art, men netop ved at den blev varetaget af Politiet, vilde den faa den Alvor og Vægt, der betingede et heldigt Resultat. Hr. Simonsen havde antydnet, at der maaske kunde ansættes en kvindelig Betjent, naar der blev en Plads ledig i Korpsen. Taleren skulde have sin Opmærksomhed henvendt derpaa, men maatte dog erindre om, at det var et helt nyt Arbejdsfelt, man ønskede at tage op, og at det mandlige Korps ved den af Hr. Simonsen anviste Fremgangsmaade vilde blive mindre, hvilket ikke vilde være saa heldigt. Det havde endvidere været Taleren en Glæde at høre den velvillige Udtalelse om Anskaffelsen af en Pullmotor. Iøvrigt var det mest af praktiske Hensyn, at Taleren mente det rigtigst at gøre Anskaffelsen til en Politibevilling. Ulykker blev nemlig sædvanlig først meddelt til Politistationen, og der vilde man altid have en med Apparatets Betjening fortrolig Mand til Stede. I Odense blev Apparatet da ogsaa opbevaret paa Politistationen. Anskaffelsesudgiften var 400 Kr., men Apparatet kunde holde i en Aarrække og kostede kun en Bagatel i Drift. Taleren beklagede meget, at Underbrandinspektørens Løn var blevet strøget. Han vidste ikke, om der kunde ventes Ændringsforslag paa dette Punkt, men vilde dog haabe, at Underbrandinspektøren kunde beholde sin Løn.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ikke gaa med til at stryge Underbrandinspektørens Løn og skulde

stille Ændringsforslag angaaende dette Punkt til Budgettets 2. Behandling. Man kunde daarligt være bekendt, at en kommunal Tjeneste skulde gøres gratis. Det var ham uforstaaeligt, at Hr. Simonsen vilde blive ved med at fortrædige Brandvæsenet. Taleren havde ikke sagt, at det var Hjælpekassen, der trak de mindre heldige Eksistenser til Byen; derimod havde han sagt, at den hele Velgørehed havde nogen Skyld i saa Henseende. Vandværkets egentlige Overskud var 39000 Kr. og ikke 20000 Kr., idet Værket betalte 19000 Kr. til Anskaffelse af Vandure. Vandafgiften var ganske vist blevet noget forhøjet, men desuagtet havde kun 3 mindre Byer lavere Vandafgift end Aarhus. Det vilde være ønskeligt, om Belysningsvæsenet og Slagtehuset ogsaa kunde skaffe god Balance i deres Budgetter. Kommunehospitalet skulde ganske vist ikke give fuld Balance, men noget forkert maatte der vist alligevel være ved dets Administration, da man vistnok havde de syge paa Sct. Josefs Hospital billigere end paa Kommunehospitalet. Det var muligt, at mange Byer havde lavere Sygehustakster end Aarhus, men saa havde de heller ikke saa høj en Skatteprocent. Sygehustaksterne var ikke forhøjet siden i 1860erne, medens alle Udgifter var steget betydeligt siden. Da Højre var i Flertal i Byraadet, var det en ren Guldalder. Da det mistede Flertallet, var Skatteprocenten kun $5\frac{1}{10}$. Der var ikke sket større Forbedringer siden den Gang, saa Taleren var stolt af at tilhøre et Parti, der havde administreret saa godt.

C l e m e n s e n fandt, at den økonomiske Situation saa meget betænkelig ud. Man havde levet altfor flot i mange Aar, men var nu vaagnet op til Virkeligheden og skulde have Gildet betalt. Det kunde imidlertid ikke nytte at fortabe sig i

det skete, man maatte enes om at hjælpe til at bringe bedre Balance igen. Han forstod ikke, at Hr. Simonsen kunde tale om at bygge et Krematorium, en saadan Luksus kunde man slet ikke tillade sig. Ejheller kunde han forstaa, hvorfor man vilde spare de faa Kroner til Kontingent til Brandinspektørforeningen, da det sikkert var udenfor al Tvivl, at Brandvæsenet havde udviklet sig godt under Kaptajn Springborgs Ledelse. Iøvrigt kunde han slutte sig til Hr. Mikael Johansens Udtalelser, dog ikke med Hensyn til Forslaget om de 15000 Kr. til Hjælpekassen. Det vilde næppe forretningsmæssigt set være klogt at stryge dette Tilskud; thi dem man hjalp til at holde sig fri for Fattigvæsenet, dem slap man billigst fra. Fattigvæsenets Udgifter var i altfor stærk Stigning, saa man maatte se sig om efter andre Midler end at uddele de fattige Kroner, Fattigvæsenet kunde yde, og det ruttede sandelig ikke med Midlerne. Man vilde sikkert komme ind i en Stilstandsperiode med Byggeriet, og saa vilde der blive stor Arbejdsløshed. Den lette Adgang til Spiritus bidrog ikke lidt til den daarlige Tilstand. Restaurationernes sene Lukketid bragte mange i Ulykke. Disse Forretninger burde lukkes samtidig med andre Forretninger. Derved vilde megen Ulykke undgaas, hvad de pjaltede Kvinder, der mødte paa Fattiggaarden, kunde vidne om. Politimesteren havde sikkert Ret i, at en kvindelig Betjent kunde gøre stor Nytte i Kampen mod Prostitutionen. Fra den kom mange af dem, der faldt Fattigvæsenet til Byrde. Det var snart ikke morsomt at være Borger i Aarhus, mange flyttede fra Byen, og mange Forhold fremkaldte Arbejdsløshed og deraf følgende Nød. Taleren vilde henstille til Overvejelse, om der ikke kunde hjælpes paa Arbejdsløsheden

ved at give de arbejdsløse Arbejde i Stedet for Fattighjælp. Til Stenslagning kunde sikkert anvendes en Del. Tidligere blev der slaaet Sten paa Fattiggaarden; det havde været en fornuftig Fremgangsmaade. Ligeledes kunde der meget vel være Tale om, nu da man havde vedtaget at ansætte en Stadsgartner, at tage lidt Jord ind til Dyrkning af Grøntsager til Kommunens Forbrug. Til Slut anbefalede han at bevilge Hjælpekassen de foreslaaede 75000 Kr., derved vilde man spare store Beløb til Fattigvæsenet.

Simonsen var enig i, at Budgettet ikke maatte være for knebent, hvad det heller ikke havde været de sidste Aar. Efterbevillinger kunde derimod ikke undgaas, selv om der blev Overskud, idet enhver Overskridelse skulde efterbevilges. Jordarbejderne ved Ringgaden kunde vel have været udsat, men derfor var det alligevel klogt, at man begyndte dette Arbejde; man stod nemlig den Gang i Vinterens Hjerte, og Udgiften blev bevilget for at give Folk Lejlighed til at tjene en Dagløn i Stedet for at gaa til Hjælpekassen. Slagtehusudvalget havde gjort alt muligt for at skaffe Balance i Slagtehusets Regnskab, og man var da ogsaa naaet et Stykke frem. Det maatte imidlertid ikke glemmes, at Slagtehuset var en Institution, hvor et sanitært Moment spillede ind. Dog bød Slagtehuset Mestrene saa store Fordele, at de godt kunde betale en saadan Afgift, at Institutionen kunde betale sig. Selv om der mulig skulde blive nogen Indskrænkning i Eksporten, vilde Slagtehuset til enhver Tid kunne forrente sig, da der var Efterspørgsel nok efter Lokalerne. Det forbavsede ham at høre, at Højres Ordfører, Hr. Mikael Johansen, og hans Parti ikke vilde være med til at bevilge de 15000 Kr. til Hjælpekassen.

Der overførtes jo stadig Enker til denne fra Fattigvæsenet, og det var endvidere allerede for flere Aar siden blevet Praksis, at Hjælpekassen traadte til med faste Bidrag til ældre Folk, saaledes at de kunde naa de 60 Aar uden at faa Fattighjælp. Denne Fremgangsmaade var baade praktisk og god, men kostede selvfølgelig noget. De 50000 Kr. gik til faste Bidrag, saa der blev kun 25000 Kr. til de mere løse Understøttelser. I Hjælpekassens Bestyrelse sad der 7 Højremænd, som alle var enige med de øvrige Bestyrelsesmedlemmer i at kræve ikke 15000 Kr., men 25000 Kr. mere. Den mulige Lov om Understøttelse af Enker og Enkemænd vilde næppe koste 150000 Kr., idet Hjælpekassen allerede understøttede en Del af dem, der vilde falde ind under denne Lov. Det var beklageligt, at Folk, der tjente deres Penge her i Byen, flyttede ud, men man var vist fra konservativ Side vel tilbøjelig til at skyde Skylden for meget paa Skatten. Iøvrigt kunde Taleren ikke forstaa, at en Del af disse Udflyttere vilde være bekendt at bo udenfor Byen. At paa-staa, at Lønreformen kostede 70000 Kr., var aldeles urimeligt, den kostede næppe det halve. For Resten var Socialdemokraterne da heller ikke Skyld i hele Udgiften, for Højre vilde jo gaa med til en Merudgift paa 10000 Kr. En Forhøjelse af Sygehustaksterne vilde gaa ud over de fattige syge og Sygekassemedlemmerne uden at gavne Kommunen; thi denne vilde, hvis disse Takster blev forhøjede, blive nødt til at give store Tilskud til Sygekasserne, hvad man nu undgik ved at holde rimelige Takster. Det kunde gerne være, at Brolægningsudvalget ogsaa i Aar havde resigneret; maaske var Udvalget saa vant dertil, at det regnede med Resignationen, naar det indsendte

sit Budget; men iøvrigt var der dog en Stigning paa over 10000 Kr. paa dette Omraade i Aar. Taleren sympatiserede med Forslaget om at bevilge de ekstra 1000 Kr. til Teknisk Skole. Budgetudvalget havde vist haft den Opfattelse, at denne Bevilling var ude af Verden, da Skolen ikke havde andraget derom. Sagen kunde imidlertid nok ordnes endnu. Naar man ingen Underbrand-inspektør havde, var det naturligt, at Bevillingen til Lønning og Uniformsgodtgørelse blev taget ud af Budgettet. Taleren vilde protestere imod Beskyldningen for at have været med til at forfølge og genere Brandvæsenet; ingen kunde bevise, at han havde været med til at knibe en Øre af paa noget, der kunde fremme Brandvæsenets Virksomhed. Hr. Clemensens Tale var tilsyneladende meget rigtig, men Hr. Clemensen havde dog vist i nogen Grad forvekslet Aarsag og Virkning. Drikkeriet skyldtes i særlig Grad de daarlige Samfundsforhold, hvoraft Arbejdsløsheden var den første og værste Følge. Det var glædeligt, at det, der kaldtes Socialisme, og som ogsaa i nogen Grad kunde siges at være det, havde gjort saa dybt Indtryk paa Hr. Clemensen, at han kunde foreslaa at drive kommunale Gartnerier; men Hr. Clemensen maatte erindre, at denne Ordning vilde medføre, at Gartnerne mistede deres Levevej. Det var imidlertid Taleren en Glæde at konstatere, at de socialistiske Tanker i den Grad laa og spiredede i Luften, at de satte Spirer paa de mest uanede Steder.

Møller hævdede sine Beregningers Rigtighed med Hensyn til Belysningsvæsenets Overskud. Han vidste ikke, hvorfra Hr. Samuelson vidste, at Lønreformen ikke kostede 70000 Kr.; thi da Forslaget til Reformen blev forelagt i Fjor, havde Taleren ikke fundet nogen Fejl i Beregningen, og

Hr. Samuelsen havde ejheller turdet protestere mod dennes Rigtighed. Lygtetændernes 3 Timers Arbejde blev rigelig betalt ved Lønforhøjelsen, og forøvrigt var det tvivlsomt, om de 3 Timer var meget værd. Noget Arbejde udførte Lygtetænderne vel nok i dem, men det blev dog næppe til 3 Timers effektiv Arbejdstid. Kulpriserne kunde næppe kaldes kunstige for Tiden; men blev der Strejke, kunde man tale om kunstige Kulpriser. Samtidig med at regne med højere Kulpriser vilde det være fornuftigt at regne med højere Gaspriser. Gassalget gik stadig ned, og derfor vilde det ikke være rigtigt at lægge Budgettet saaledes, at der skulde meget efterbevilges. Forrige Aar var der blevet 70000 Kr. efterbevilget.

Marinus Petersen vilde erindre Hr. Magnus Nielsen om, at Talerens Stilling til Krematoriet var den samme nu som i Kirkegaardsbestyrelsen. Han skulde med Glæde støtte et Forslag om at genoptage Bevillingen paa 1000 Kr. til Teknisk Skole. Formodentlig havde Skolen glemmt at søge om disse Penge. Til Hr. Mikael Johansen udtalte han, at fordi en Mand blev arbejdsløs, havde man ikke Lov at kalde ham en løs Eksistens. At Skatteprocenten var lavere i Højres Tid, var meget rigtigt, men at Forholdene iøvrigt ikke var daarligere den Gang, var ikke rigtigt. Den lave Skatteprocent den Gang skyldtes navnlig, at den Hjælp, man da ydede, var ikke saa lidt mere kneben end nu, og at Højre havde forsømt en Mængde Udgifter til forskellige kommunale Arbejder, bl. a. til Kloakvæsen og Skolevæsen.

Jakob Jensen maatte gøre Hr. Clemensen opmærksom paa, at Taleren havde været Talsmand for den nuværende Ordning af Brandvæsenet, me-

dens man fra anden Side forlangte 2 Brandstationer, hvorved Ordningen langt fra vilde være blevet saa god og økonomisk forsvarlig som nu. Han vilde understrege Hr. Clemensens Udtalelse om, at Samfundet maatte gribe til andre Midler mod Arbejdsløsheden. Den eneste Maade at skaffe bedre Forhold paa var dog at anerkende Retten til Arbejde, men indtil det skete, var der ikke andet at gøre end at lappe paa Onderne. Det havde glædet ham at høre Hr. Clemensens Udtalelser om Hjælpeskassen, og det havde interesseret ham meget at høre de Herrer Mikael Johansen og Møller. Maa-ske kunde de Herrers Udtalelser politisk set have en udmærket agitatorisk Side, men om de var bypatriotiske, var noget andet, for efter Talerens Mening kunde de kun faa den Virkning, at de skræmmede Folk fra Byen, hvis de i det hele taget fik nogen Virkning. Saadan Tale var uklog. Forøvrigt havde man sporet en vis Jalousi mellem de Herrer. Naar Hr. Mikael Johansen havde nævnet en Del Foretagender, der ikke burde været taget fat paa, og deriblandt Ringgadens Paabegyndelse, skulde Taleren erindre om, at Hr. Møller havde været Ordfører i denne Sag. Forholdet var desuden det, at hvis man ikke holdt dette Arbejde i Gang, kunde det blive Byen en dyr Historie i Løbet af faa Aar. Dette skulde Taleren dog ikke komme ind paa, da det næppe vilde være formaals-tjenligt. Naar Hr. Johansen videre havde ment, at Opførelsen af det ny Sygehus kunde have været udsat, skulde Taleren gøre opmærksom paa, at Opførelsen var besluttet længe før der kom et socialdemokratisk Flertal i Byraadet. Ligeledes skulde han gøre opmærksom paa, at det var en Partifælle af Hr. Johansen, der havde været Formand i det Udvalg, der gennemførte Erhvervelsen

af en Del af Aarhus Møllens Grund. For Resten maatte Hr. Johansen have glemt, at der af disse Arealer allerede var solgt for en stor Del af Pengene, og at man netop som Følge af Erhvervelsen af disse Arealer havde beholdt en Institution, der ellers vilde have forladt Byen. Han var enig i, at Slagtehuset ikke alene burde bære sig, men ogsaa give et lille Overskud. Dette var der ogsaa blevet stræbt efter, siden Socialdemokraterne kom i Flertal i Byraadet, medens der altid var ret store Underskud, da Højre besatte Formandspladsen i Slagtehusudvalget. Hr. Mikael Johansen havde rost Hr. Magnus Nielsen, fordi Anlægget af en ny Kirkegaard var blevet undgaaet, men Hr. Johansen maatte vist have glemt, at det var den samme Kirkegaardsbestyrelse, der i sin Tid forlangte et Areal paa mange Tønder Land udlagt til en ny Kirkegaard, og at det var en helt anden Mand, der havde udfundet, at der var rigelig Begravelsesplads paa Nordre Kirkegaard. Bevillingen til Teateret burde snarest bortfalde, den havde kun givet Anledning til Misforstaaelser uden at gøre nogen egentlig Gavn, og Afholdshjemmet paa Mejlgade syntes ikke at høre til de Institutioner, som Byraadet burde støtte. Det vilde næppe være rigtigt at forhøje det Beløb, Havnen skulde give for Polititilsyn, før den ny Havn blev taget i Brug. Formanden havde været inde paa Tanken om at lade Byen faa Del i Grundværdistigningen ved Salg af Marselisborggrunde. Dette vilde sikkert ogsaa have været rigtigt, hvis Byen ejede al Jorden omkring Aarhus, men da en Mængde af Jorden ejedes af private, vilde Reformen kun have ført til, at Bebyggelsen vilde være gaaet over paa de private Grunde. Værdistigningsafgift burde kun benyttes gennem Lovgivningen. Det var mærke-

ligt at høre, at man fra en enkelt Side talte om Skolevæsenet som noget, der godt kunde skydes til Side, og især ankede over, at Skolebygningerne var for flotte. Den Flothed, der var udvist ved Opførelsen af de senere Skolebygninger, var imidlertid ikke nær saa stor som den, der i sin Tid var blevet udvist ved Opførelsen af Skolen i Ny Munkegade. Denne Tale om Flothed ved Skolebygningerne lød iøvrigt meget mærkelig, naar man erindrede den Flothed, der var blevet udvist ved Opførelsen af Ting og Arresthuset. Da man byggede denne Bygning, hvor Forbryderne skulde hen, var der intet i Vejen med Flotheden, men naar det gjaldt Bygninger til Børnene, saa græd man. Ved sidste Skoleindvielse havde Hr. N. Joh. Laurson undret sig over en Gymnastiksals Udsmykning, og saa var der dog dertil næppe anvendt saa meget som til Malning af en Port i Vennelyst. Forøvrigt havde ikke et eneste Byraadsmedlem anket over eller stemt imod de i forrige Møde forelagte Planer for den ny Skole. Taleren havde forleden Aften ved et Forældremøde hørt en Adjunkt udtale, at der alle Vegne burde stræbes efter høje, lyse og hyggelige Lokaler og ikke mindst, hvor Børn fra fattige Hjem skulde færdes. Hr. Møller havde ganske Ret i, at Gasværket var en udmærket Forretning, der gav Byen et godt Bidrag. Dette viste, at Lønreformen ikke var saa slem endda, for de fleste af de med den følgende Udgifter faldt netop paa Belysningsvæsenet. Dermed faldt imidlertid Kritikken over Lønreformen til Jorden. Forøvrigt havde de Herrer altid været meget villige, naar det drejede sig om Lønforhøjelser til de højere Embedsmænd. Han henstillede til Udvalget for Belysningsvæsenet at lægge dettes Budget efter en Normalpris for Kul, Cokes og Gas.

15 Kr. pr. Ton vilde antagelig være en passende Normalpris for Kul. Hvis Kulprisen saa faldt under Normalprisen, kunde Prisen for Gas og Cokes ogsaa falde, men gik den over, maatte Gas- og Cokesprisen stige. En saadan Ordning kunde godt gennemføres allerede i Aar, idet man ikke behøvede at sætte Gasprisen op, før man saa, om Kulprisen steg. Kulprisen vilde dog sikkert falde stærkt i Marts og April, hvis der ikke kom en langvarig Arbejdsstandsning. Taleren havde set Kulpriser paa 31 Kr. og 12 Kr. pr. Ton og hævdede, at naar der kunde være saa stor Svingning, havde man ikke Lov til stedse at sælge Gassen til samme Pris. Hvert Aar hørte man Beklagelser over Skatteprocentens Stigning. Naturligvis var denne Stigning ikke morsom, men selv om man nu var højere oppe med Skatteprocenten end i de fleste andre Byer, var det ikke dermed givet, at Skatten for alle Borgere var større her end andre Steder. Den høje Skatteprocent ramte mest dem, der havde over 20000 Kr. i Indtægt, og de kunde taale det. Forhaabentlig vilde Udflytterne faa Øjnene op for, hvad de skyldte deres By. Ingen havde hævdet, at en Stigning af Skatteprocenten kunde undgaas, og det var da heller ikke nemt at sige, hvor der kunde spares. Det passede nemlig, hvad Borgmester Vestergaard engang havde sagt, at Aarhus var en Yngling, der voksede fra sine Klæder. Der var holdt igen gennem en Aarrække, og saa maatte der selvfølgelig komme en Tid, da der maatte skaffes Penge. Det var da ogsaa paa høje Tid, at man fik det sidste Laan, som jo ogsaa trykkede Budgettet noget. Samtidig med, at Skatteprocenten steg, steg Formuen imidlertid ogsaa, og det maatte altid erindres, at Værdierne ikke gik til i den Tid, Laanet betaltes tilbage.

Byens Status var god, idet Værdierne ikke var sat for højt. Det havde Bankdirektør Nørgaard da ogsaa indrømmet ved at udtale, engang da han blev spurgt derom, at han ikke vilde være med til at sælge Byens Skove for hele Gælden. Man skulde derfor ikke fortabe sig i Beklagelser, men kun være nøgtern. Ingen kunde mere end Tale-
ren mene, at et Budget skulde holdes, men intet Udvalg kom med Overskridelser mere end Brolægningsudvalget. I det han erindrede om, at Højre først i 1909 var blevet i Mindretal i Byraadet, stillede han følgende Spørgsmaal til Højre-medlemmerne: 1. Mener Højre, at det sidste Laan burde og kunde have været undgaaet? 2. Hvilke Beslutninger har Socialdemokraterne taget uden Støtte af Højre og Venstre og derved paaført Byen Skade? 3. Hvilke Forslag har Højre fremsat til Byens Trivsel, som er blevet nedstemt af Socialdemokraterne? 4. Hvilke Forslag har Højre tænkt at stille for at nedbringe Skatteprocenten?

Olesen kunde ikke forstaa, at Mikael Johansen kunde mene, at Hjælpekassen trak løse Eksistenser til Byen. Grunden til, at Landarbejderne nu i stigende Tal søgte til Byerne, maatte søges i Landbrugets forandrede Arbejdsmetode. Landbrugets Arbejde blev mere og mere Sæsonarbejde, og derfor blev Landarbejderne nødt til at søge til Byerne. Det glædede ham at høre Hr. Clemensens Udtalelser til Støtte for at bevilge de 15000 Kr. mere til Hjælpekassen, men han var ikke forundret derover, da enhver, som fik med Fattigvæsenet at gøre, paa dette Punkt maatte stille sig ganske som Hr. Clemensen. At Fattigvæsenets Budget steg skyldtes, at Byrden af de humane Love blev væltet over paa Kommunerne. Hr. Mikael Johansen skulde være mere forsigtig med

at synge Sejrsange, for det kunde være, at Melodien blev mindre morsom. Naar man som Højre i sin Tid forsømte sit Hus og sin Ejendom, var det let at skaffe en mindre Skatteprocent. Forøvrigt var det i god Forstaaelse mellem Højre og Venstre, at Byrderne blev væltet over paa Kommunerne, for at Statens Indtægter kunde gaa til Militærvæsenet. For Tiden var der i Landet 800 sindssyge, der trængte til at komme paa Sindssygeanstalt, men Staten havde ikke Raad til at opføre saadanne. Højre og Venstre havde tilstrækkeligt vist deres Evne til at administrere baade Stat og Kommune. Da Estrup takkede af, var Statskassen tom. Det var kedeligt, at man ikke havde naaet at faa Opførelsen af en Arbejdsanstalt med paa Budgettet, saaledes at der kunde oprettes et særligt Kontor for den Fattigforsorg, der ikke havde Fattighjælps Virkning. Forhaabentlig vilde man dog snart naa til at faa Planer frem i saa Henseende.

D a g m a r P e t e r s e n spurgte Budgetudvalget, om der intet kunde gøres for at komme Skattesnyderne til Livs. Det Beløb, der var opført som uerholdelige Skatterestancer, 185000 Kr., vilde alene være tilstrækkeligt til at bringe Balance i Budgettet. Hvis det ikke nyttede at appellere til disse Folk, kunde Byraadet maaske offentliggøre deres Navne eller nægte dem Adgang til kommunale Goder som Gas, Elektricitet og Vand. Der var ingen Grund til, at de ærlige Folk skulde betale for, at rige Folk unddrog sig fra deres Forpligtelser overfor Byen. Taleren henstillede til Budgetudvalget at overveje Sagen.

J. C. P e t e r s e n kunde nøjes med at henholde sig til de Udtalelser, der var faldet fra hans Partifæller, men vilde dog pege paa en bestemt Sag, der havde været fremme flere Gange, nemlig

Spørgsmaalet om Opførelse af et Krematorium. Alle var vist enige om, at Budgetforslaget var meget betænkeligt, for skønt Flertallet fremstillede det saa lyst som muligt, saa vilde Resultatet dog blive en Skatteprocent paa 12 maaske mere. Dette maatte mane til Alvor. Det var derfor uforstaaeligt, at de Herrer Simonsen og Marinus Petersen kunde have Mod til at stille Forslag om at opføre et Krematorium, skønt et saadant af sagkyndige var erklæret for at være Luksus. Maaske var Ligbrænding en Tilintetgørelsesmetode, der var ønskelig, men naar der førtes bestemt Forslag frem i saa Henseende under en saa alvorlig økonomisk Situation, maatte der bestemt protesteres.

Clemensen var glad ved Hr. Jakob Jensens Tilslutning til de af ham fremsatte Udtalelser, men vilde dog gøre opmærksom paa, at hvis man havde forstaaet ham saaledes, at han kunde slutte sig til Socialismens Tanke om Stats- og Kommunedrift, saa var det en fuldstændig Misforstaaelse. Talerens Tanke drejede sig kun om at give de Stakler, som ikke kunde forsørge sig selv, Arbejde og tilsigtede altsaa kun en Udvidelse af den Praxis, som allerede blev anvendt i de fleste Fattiganstalter. Det kunde gerne være, at Hr. Jakob Jensen havde Del i Brandvæsenets gode Ordning, men Kaptajn Springborg havde dog ogsaa sin store Del deri.

Samuelson hævdede, at han med Hensyn til Lønreformens Virkninger tiltroede sig at regne bedre end Embedsmændene, da han ansaa sig for mere praktisk paa et saadant Omraade end disse. Udgiften naaede sikkert langt fra 50000 Kr. Der var blandt andet ikke antaget flere Fejere og Lygtetændere, hvorimod man nu fik mere Arbejde udført af disse Folk. Der var ingen Anledning

til den nuværende Stigning af Kulpriserne, saa den maatte nok kaldes kunstig. Stigningen var nemlig fremkaldt ved, at Eksportørerne udnyttede deres Lagre. Han var enig i, at der maatte lægges paa Gasprisen, hvis Kulprisen steg stærkt, men naar Gennemsnitsprisen var 14 Kr. 72 Øre, maatte man nok have Lov til at regne med en Pris af 15 Kr. Hr. Jakob Jensens Henstilling om at lægge Budgettet paa Grundlag af en Normalpris kunde drøftes.

J a c o b s e n kunde i alt væsentligt slutte sig til Budgetudvalgets Flertal. De 7000 Kr. til Teateret gjorde næppe saa megen Nytte, som man havde tænkt. De Penge, der blev givet til Hjælpekassen, var nogle af de bedste, der blev givet ud. Det meste af Summen gik til Folk, der var henimod de 60 Aar, for at de kunde komme ind under Alderdomsunderstøttelsen. Arbejdet paa Ringgaden burde fortsættes, det havde i 2 Vintre bødet betydeligt paa Arbejdsløsheden. Det vilde være meget rart, om man kunde give alle dem Arbejde, der kom arbejdsløse til Byen, men det kunde næppe nytte i Øjeblikket at lade dem komme til at slaa Sten. Naar Arbejdsanstalten kom, fik man nok en bedre Ordning.

M i k a e l J o h a n s e n kunde oplyse Hr. Jakob Jensen om, at det var Hr. Nørgaard og ikke Hr. Møller, der var Formand for det Udvalg, der gennemførte Ringgadens Paabegyndelse. Af Weis's »Gave« var der ganske vist solgt et lille Stykke, men »Gaven« havde ogsaa kostet $\frac{1}{4}$ Million. Af Højres gode Gerninger skulde han nævne, at det var Højre, der havde købt Marselisborg samt forhindret Købet af Aabykonsortiets Jord og Anlægget af en ny Kirkegaard, hvorimod det var Hr. Jakob Jensen med Partifæller, der havde forhindre-

dret, at Arkitektarbejdet ved de flotte Skolebygninger blev udbudt i Konkurrence. Det sidste Laan havde vist sig at være meget godt, men det var dog et Spørgsmaal, om det ikke var blevet endnu bedre, hvis man havde ventet lidt. Han spurgte Fru Petersen, om hun mente, at alle de 185000 paa Statterestancelisten stammede fra Skatte-snydere. Naar Højre atter kom i Flertal i By-raadet, skulde det nok vise, at det kunde styre. Saa vilde Guldalderen vende tilbage.

J a k o b J e n s e n bemærkede, at Aabysagen slet ikke var blevet sat under Afstemning. Han var iøvrigt overbevidst om, at Købet af disse Arealer vilde have været meget fornuftigt. Slutte-lig pegede han paa, at Forøgelsen af Kassebehold-ningen ogsaa bevirkede Stigning af Skatteprocenten.

F o r m a n d e n oplyste, at Spørgsmaalet om de uerholdelige Skatterestancer var Genstand for Budgetudvalgets Overvejelse. Han vilde meget fraraade at hugge mere i Riis Skov.

Forslaget overgik til 2. Behandling. Ændrings-forslag indkaldtes til førstkommende Mandag Kl. 12.

6. (J. Nr. 501—1911). Skrivelse fra Skoleudvalget an-gaaende **Mellemskoleklassernes Anbringelse.**

J a k o b J e n s e n gjorde opmærksom paa, at det af Skrivelsen kunde ses, at Skoletrangen var saa stor, at der maatte anbringes 2 à 3 Klasser i Skolen i Vestergade.

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 436—1911). Meddelelse fra Slagtehusud-valget om, at man ved Forhandling med Repræsen-tanter for Eksportørerne og Slagterlavet var ene-des om foreløbig at **lukke det offentlige Slagtehus Kl. 6 hver Lørdag Aften** fra 1. Februar 1912 at regne.

Til Efterretning.

8. (J. Nr. 497—1911). Andragende fra **Arbejdernes Aftenskole** om Bevilling af et Tilskud paa 1500 Kr. Bevilgedes.
9. (J. Nr. 493—1911). Til Erklæring forelaa en fra Kellnernes Fagforening til Justitsministeriet indgivet **Besværing over, at der anvendes kvindelig Betyning i forskellige Restaurationer** her i Byen.
Formanden anbefalede at tiltræde Politimesterens Erklæring, der gik ud paa, at der ikke var nogen Grund til at yde Kellnerne nogen særlig Beskyttelse mod kvindelig Konkurrence.
Det vedtoges at slutte sig til Politimesterens Erklæring.
10. (J. Nr. 22—1911). **Købekontrakt** med M. og C. Christensen angaaende en Byggegrund ved Horsensgade.
Godkendtes.
11. (J. Nr. 2⁸⁴—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 11 og Bygningsvedtægtens § 14** for Ejendommen Horsensgade 9.
Anbefaledes.
12. (J. Nr. 1⁴²—1911). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 1 c af Købstadens Markjorder fra Marselisborg.
Anbefaledes.
13. (J. Nr. 1⁴³—1911). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 1 cm af Købstadens Markjorder fra Marselisborg.
Anbefaledes.

